

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-154(5)/10

Warszawa, 16 lutego 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec senackiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3601).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3601)

Przedmiotowy projekt zakłada nowelizację ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1190), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1191).

W art. 190 ust. 2 ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wnioskodawcy proponują skrócenie okresu przysługującego radzie gminy na stwierdzenie, w drodze uchwały, wygaśnięcia mandatu radnego w przypadkach określonych w ust. 1. Termin ten wynosiłby miesiąc (obecnie 3 miesiące) od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. Dodatkowo byłby on jednolity z terminem przewidzianym na wygaszenie mandatu wójta, określonym w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Przechodząc do analizy przygotowanych rozwiązań w obrębie samorządowych ustaw ustrojowych, w zakresie wyznaczenia wojewodzie terminu 30 dni - od dnia „powzięcia wiadomości” o niepodjęciu przez zobowiązany do tego podmiot aktu w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego, wójta, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę – na wezwanie organu gminy do podjęcia odpowiedniego aktu prawnego w terminie 30 dni, trzeba zwrócić uwagę na następujące kwestie.

Wątpliwości może budzić określenie początku biegu terminu, w szczególności w odniesieniu do sytuacji naruszenia tzw. przepisów antykorupcyjnych (vide art. 190 ust. 1 pkt 2a Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta). W przypadku bowiem powzięcia informacji przez wojewodę o naruszeniu wspomnianych regulacji, sygnał taki musi zostać zweryfikowany, co wiąże się z przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego. Ma ono na celu ustalenie, czy obiektywnie zaistniały okoliczności skutkujące np. wygaśnięciem mandatu i sprawdzenie może trwać dłużej niż 30 dni od dnia powzięcia wiadomości, która może mieć formę donosu. W tej sytuacji pojawiają się uzasadnione wątpliwości, czy termin należy liczyć od dnia powzięcia wiadomości o naruszeniu prawa (tj. od daty wpływu pisma), czy też od obiektywnego stwierdzenia, że dana okoliczność miała miejsce.

Przy czym warto podkreślić fakt, iż wojewoda wykonuje przyznane na mocy ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa uprawnienia nadzorcze z urzędu, a nie na wniosek podmiotów zainteresowanych podjęciem konkretnego rozstrzygnięcia. Co oznacza, że decyzję o wszczęciu postępowania organ nadzoru podejmuje suwerennie i nie jest związany kierowanymi do niego wnioskami lub skargami, zawierającymi prośby, czy też żądania o zainicjowanie określonych działań nadzorczych. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 października 2000 r. (sygn. akt III SA 1387/00) ewentualne interwencje osób trzecich mogą być przez organ nadzoru traktowane jedynie jako sygnał

w sprawie. Tym samym np. donos nie może być traktowany jako wniosek o wszczęcie postępowania, którego wniesienie z mocy prawa powoduje wszczęcie postępowania.

Dodatkowo korekcie legislacyjnej uległ art. 98a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, art. 86a ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 85a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa. W jej wyniku poszerzony został krąg podmiotów (osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta, starosty i marszałka województwa) wobec których wojewodowie będą mogli zastępczo orzekać o usunięciu ze stanowiska do czego, na mocy obecnie obowiązujących przepisów, nie byli uprawnieni.

Z kolei przepisy projektowanego art. 2 pkt 1 i 2 (w zakresie, w jakim zmieniają brzmienie art. 20 ust. 2b ustawy o samorządzie gminnym oraz dodają do jej treści art. 22a ust. 2) formułują normy dotyczące osoby, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji organów gminy (zwoływanie pierwszej sesji rady w nowo utworzonej gminie, wprowadzenie zasady, w myśl której osobę pełniącą funkcję rady gminy wyznacza się dla każdej z gmin powstałych w wyniku zmian w podziale terytorialnym państwa). Trzeba jednak odnotować, że żaden z przepisów obowiązującej ustawy o samorządzie gminnym, jak i tych opracowanych przez projektodawców nie stanowi podstawy do wyznaczenia takiej osoby. W konsekwencji przygotowane rozwiązania są przepisami niekompletnymi.

Ponadto zastrzeżenia budzi redakcja projektowanego art. 22a ust. 1, który mówi jedynie o rozwiązaniu rady gminy, podczas gdy w przypadkach określonych w art. 197 ust. 1 pkt 4 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw rozwiązaniu podlegają wszystkie organy gminy (vide art. 26 ust. 1 pkt 10 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta). Jedynie w sytuacji, o której mowa w art. 197 ust. 5 Ordynacji wyborczej rozwiązaniu ulega rada gminy. Konsekwencją wskazanej omyłki w ust. 1 art. 22a jest adresowanie ustalonej w ust. 2 reguły wyznaczania osób przez Prezesa Rady Ministrów jedynie do osób pełniących funkcję rady gminy.

W pozostałych przepisach projektu, autorzy omawianej inicjatywy legislacyjnej proponują korekty w art. 26 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta w zakresie: ust. 2 (zmiana sformułowania „po upływie miesiąca” na „w terminie miesiąca”), ust. 4 („w ciągu 3 miesięcy” na „w terminie 3 miesięcy”) oraz ust. 5 („najpóźniej po upływie miesiąca” na „w terminie miesiąca”). Natomiast wydaje się, iż zbędna jest nowelizacja art. 24b ust. 6 (art. 2 pkt 3 projektu), ponieważ zawiera unormowania tożsame z aktualnie obowiązującymi, stąd też godnym rozważenia byłoby zrezygnowanie z tej propozycji.

Na zakończenie spostrzec należy, iż przedłożony dokument wymaga dopracowania redakcyjnego, a mianowicie art. 2 pkt 4 projektu (w zakresie, w jakim zmienia brzmienie art. 98a ust. 1 ustawy o samorządzie gminny) posługuje się pojęciem „odpowiedniego aktu”, art. 3 projektu (w zakresie, w jakim zmienia brzmienie art. 86a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa) – „uchwały” oraz art. 4 projektu (w zakresie, w jakim nadaje nowe brzmienie art. 85a ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym) – „odpowiedniego aktu”. Należałoby zatem ujednoczyć ww. sformułowania, tak by były one jednakowe w poszczególnych zmienianych ustawach, przy czym wydaje się, iż z uwagi na szersze znaczenie właściwszym byłoby pojęcie „aktu”.

Reasumując, Rada Ministrów ocenia pozytywnie przedmiotowy projekt, niemniej jednak, ze względu na fakt, iż część z zaproponowanych przepisów stanowi niepełną i niespójną z innymi unormowaniami regulację, koniecznym staje się jego ponowne przeanalizowanie, w celu usunięcia zasygnalizowanych wątpliwości.